

Styrelseärende

Diarienummer NVOAA 2018/59

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Tertial 2 2019 - uppföljning och prognos

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- fastställa tertialuppföljning 2 inklusive prognos för 2019

Sammanfattning

Överlag bedöms verksamhetsresultatet som gott. För fyra av sju mål görs bedömningen att målet uppfyllts.

VD fattade i slutet av maj beslut om ny organisation att börja gälla 1 september och i samband med detta sker även inflyttning i nya lokaler på Rysssviksvägen. Avdelnings- och gruppchefer är tillsatta och arbetet med att implementera den nya organisationen fortsätter för att optimera arbetsätt och beslutsvägar.

Projekt Färdplan 2020 fortlöper. Arbetet med att ta fram underlag till budget 2020 och framåt för de exploateringsprojekt som Nacka vatten och avfall ska ta över VA-ansvaret för fortsätter. Efter hand som arbetet har fortskridit har en rad utmaningar och osäkerhetsfaktorer identifierats.

Det ekonomiska resultatet till och med andra tertialet uppgår totalt till +10,3 miljoner kronor varav VA-kollektivet +12,1 miljoner kronor och avfallskollektivet -1,8 miljoner kronor.

Prognosen för 2019 pekar på ett underskott för avfallskollektivet på -2,7 miljoner kronor och ett överskott för VA-kollektivet på +8,6 miljoner kronor.

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef

Ärendet

Nacka vatten och avfall AB redovisar verksamhetsuppföljning till och med tertiäl 2 2019 samt prognos 2 för helåret 2019 enligt bilaga.

Verksamhetsuppföljning

Med processarbetet som underlag fattade VD i slutet av maj beslut om ny organisation att börja gälla 1 september och i samband med detta sker även inflyttning i nya lokaler på Ryssviksvägen. Avdelnings- och gruppchefer är tillsatta och arbetet med att implementera den nya organisationen fortsätter för att optimera arbets sätt och beslutsvägar. Den nya organisationen bygger på de fyra huvudprocesserna som togs fram under 2018 och sedan kompletterades med stöd- och ledningsprocesser under våren 2019.

Projekt Färdplan 2020 fortlöper. Arbetet med att ta fram underlag till budget 2020 och framåt för de exploateringsprojekt som Nacka vatten och avfall ska ta över VA-ansvaret för påbörjades under april. Det kommer att ta betydande resurser i anspråk, såväl projektledar- som stödresurser kommer att krävas för att möjliggöra ett övertagande 1 januari 2020.

Nya jämförelsetal för VA-kollektivet i form av HBI (Hållbarhetsindex) har presenterats och det är tydligt att de områden som styrelsen och bolaget har prioriterat har gett effekt. Tre områden som tidigare har varit röda har förbättrats och blivit gula.

Inom avfallskollektivet ligger flera av nyckeltalen från Avfall web kvar på en hög nivå. Två områden har gått från gult till grönt; kundnöjdheten på kretsloppscentralerna och hämtningen av hushållsavfall vid villor.

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet t o m andra tertiålet uppgår totalt till +10,3 miljoner kronor varav VA-kollektivet visar +12,1 miljoner kronor och avfallskollektivet -1,8 miljoner kronor.

Anledningen till det negativa resultatet för avfallskollektivet är främst att intäkterna fortsatt viker. Utifrån det underuttag för avfallskollektivet som uppstod förra året har i år ett ännu tydligare kostnadsfokus än tidigare tillämpats. Från och med 1 april 2020 gäller ett nytt avtal för insamling av hushållsavfall som innebär högre kostnader jämfört med nu gällande avtal. Detta tillsammans med kravet på återbetalning och kvarstående osäkerhet angående intäktsnivån (på grund av ändrade beteendemönster), innebär taxehöjningar för avfallskollektivet under 2020 samt 2021.

Inför 2020 föreslås taxan justerats för att bli enklare, ett antal taxor har justerats, vissa har tagits bort och de subventioner som tidigare fanns föreslås ersättas av en miljöstyrningsavgift.

VA-kollektivets positiva resultat beror främst på minskad debitering från Stockholm vatten och avfall AB för vattenrening från Käppala och Henriksdal (totalt ca 8 MSEK), lägre personal-kostnader på grund av flertalet vakanser under årets början, samt lägre räntekostnader.

Årsbudgeten för VA-investeringsprojekt uppgår till cirka 110 miljoner kronor. Utfallet är lägre än budget till och med tertiäl 2. Anledningen är att ett antal större projekt har skjutits framåt.

Åtgärder

Avfallskollektivet har vidtagit ett antal aktiviteter för att minimera det negativa resultatet. Bland aktiviteterna finns diskussioner med Nacka kommun om förlängt bygglov för Boo kretsloppscentral, förhandlingar med Värmdö kommun om användandet av Boo kretsloppscentral under helgerna, avslut i pågående tvist med Urbaser (från 2018) samt en ny avgift för verksamhetsavfall på kretsloppscentralerna.

För VA-kollektivet är utmaningarna större. Kostnaderna har blivit lägre på grund av oförutsedda justeringar på priserna från Käppala och Stockholm vatten och avfall AB. Bolaget ser över vilka aktiviteter som behöver genomföras och som kan tidigareläggas för att minimera avvikelsen.

Uppföljning

Information om det ekonomiska läget kommer att delges styrelsen på nästkommande styrelsemöte, samt att månatliga rapporter läggs upp på styrelseportalen. Första styrelsemötet 2020 kommer att behandla årsbokslutet och uppföljning av verksamheten.

Ärendets beredning

Fredrik Kristoffersen, ekonomichef, har i samråd med bolagets ledningsgrupp berett ärendet.

Bolagets analys och bedömning

Bolaget anser att måluppföljningen är god inom fyra av sju målområden. Ett arbete pågår för att förbättra de målområden som är gula. Det ekonomiska resultatet avviker från budget inom båda kollektiverna. VA-kollektivets resultat är bättre än budgeterat medan avfallskollektivets resultat underskrider budget.

Bilaga: Tertiäluuppföljning 2 2019

Verksamhetsuppföljning
Tertial 2 2019
Nacka vatten och avfall AB

NACKA VATTEN AVFALL

Innehåll

1	Inledning och organisation	3
1.1	Vattenenheten.....	3
1.2	Drift- och underhållenheten	3
1.3	Avfallsenheten.....	4
2	Sammanfattning	5
3	Verksamhetsuppföljning	6
3.1	Övergripande.....	6
3.2	VA-kollektivet	7
3.3	Avfallskollektivet	8
4	Måluppföljning	9
4.1	Nacka vatten och avfalls verksamhet utvecklas av intryck från omvärlden.....	10
4.2	Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare.....	11
4.3	Nacka vatten och avfall är en uppskattad VA- och avfallsleverantör	12
4.4	Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster	13
4.5	Hållbara anläggningar minskar miljöbelastning.....	14
4.6	Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning.....	16
4.7	Verksamheten har en ekonomi i balans	18
5	Ekonomiskt resultat.....	19
5.1	Övergripande ekonomiskt resultat	19
5.2	VA-kollektivet	20
5.3	Avfallskollektivet	21
6	Personal.....	22
7	Investeringar.....	23
7.1	Stadsbyggnadsprojekt	23
7.2	Investeringar VA	23
7.3	Investeringar avfall	23
7.4	Beskrivning av de tre största reinvesteringarna.....	23
	Bilagor.....	25
	Nyckeltal Nacka.....	25
	Nyckeltal jämförelsekommuner	28

1 Inledning och organisation

Nacka vatten och avfall AB ansvarar för rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall. Tjänsterna levereras till abonnenter inom VA-kollektivet enligt Lagen om allmänna vattentjänster och till abonnenter inom avfallskollektivet enligt miljöbalken. För båda kollektiven finns kompletterande kommunala föreskrifter och taxor. För att leverera tjänsterna behövs drift- och underhållsåtgärder, re- och nyinvesteringar och kravställande på nyanläggningar som idag för VA-kollektivet till största delen kommer till genom exploateringsverksamheten, som kommunstyrelsen i Nacka kommun ansvarar för. Nacka vatten och avfall AB samverkar i kommunens övergripande och detaljerade planläggningsarbete inom exploateringsverksamheten.

1.1 Vattenenheten

Enheten ansvarar för reinvesteringar och nyutbyggnad av kommunens ledningsnät, vattenreservoarer och pumpstationer. Vattenenheten deltar även som sakkunniga i kommunens stadsbyggnadsprojekt.

Vattenenheten består av nedanstående grupper:

- **Investeringsprojektgruppen** som ansvarar för att bedriva och projektleda VA-projekt som gäller reinvesteringar och kapacitetshöjande åtgärder i befintligt VA-ledningsnät och VA-anläggningar samt långsiktig förnyelseplanering av desamma.
- **Miljö och dagvattengruppen** som säkerställer leverans av fullgott dricksvatten, genomför säkerhetsåtgärder runt våra anläggningar samt handlägger ärenden som rör spillvatten, dagvatten och miljöutsläpp. Gruppen tillhandahåller tillsammans med Nacka kommun en dagvattenstrategitjänst, vars syfte är att lyfta dagvattenfrågorna i planering, exploatering och vattenförvaltning.
- **Kart- och systemutvecklingsgruppen** som förvaltar och utvecklar bolagets kritiska verksamhetssystem, till exempel VA-banken. Gruppen lagrar relationshandlingar, levererar nybyggnadskartor, utför inmätning och utsättning av ledningsnät samt ansvarar för modellering och flödesmätningar.
- **Stadsbyggnadsprojektgruppen** deltar som sakkunniga för VA i kommunens stadsbyggnadsprojekt från tidigt detaljplanskede till slutbesiktigad anläggning. Gruppen ska arbeta för att framtidens VA-system i Nacka kommun är långsiktigt hållbart ur kvalitets- och ekonomiskt perspektiv.
- **VA- handläggargruppen** som tar fram den tekniska lösningen för nyanslutningar till kommunalt VA, samt anläggningsfakturering i samband med detta. Gruppen hanterar även skadeärenden, bygglovsremisser, byggvatten/tillfälligt VA samt diverse tekniska frågor från kunderna.

1.2 Drift- och underhållsenheten

Drift- och underhållsenheten består av tre grupper som ansvarar för drift av VA-nätet och tillhörande anläggningar. Enheten har även beredskap som tar hand om akuta händelser utanför normala arbetstider.

- **Ledningsnät** ansvarar för VA-ledningsnätet, läcksökning samt vattenmätarhanteringen. I ansvaret ingår även hantering av bygg- och sommarvatten.
- **Anläggningar** ansvarar för drift och underhåll på samtliga VA-anläggningar utefter ledningsnätet. Anläggningarna är fördelade på revvatten (8 tryckstegringsstationer och 6 vattenreservoarer), spillvatten (61 pumpstationer), dagvatten (2 pumpstationer i form av små brunnar), tunnlar och ca 3 000 LTA-stationer. Kontinuerliga besök sker i anläggningarna enligt framtagna underhållsplaner. Såväl byten, reparationer som installationer av LTA-pumpar sker i egen regi.

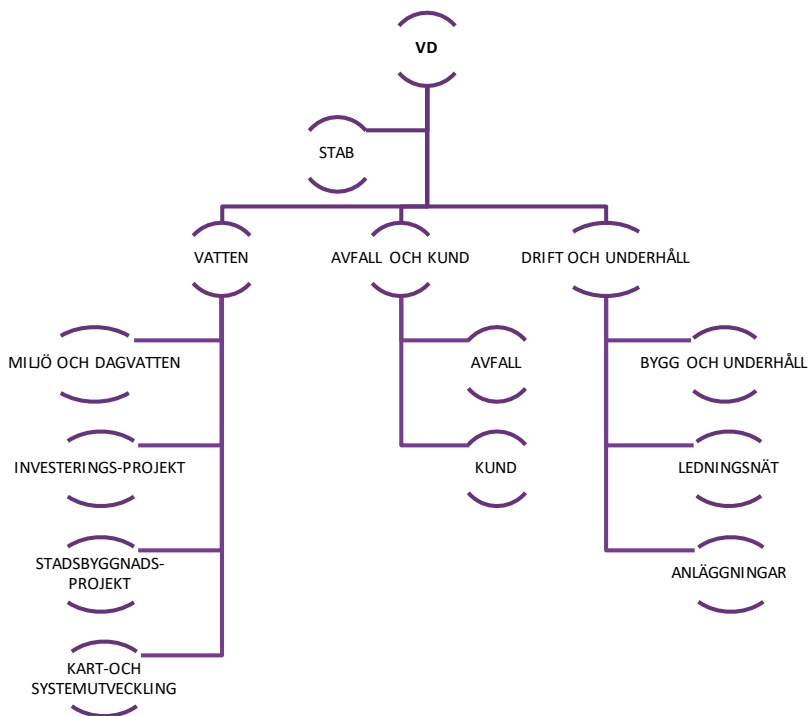
- **Bygg och underhåll** arbetar med större reinvesteringsprojekt med inhyrda entreprenörer för transport och grävmaskiner. Delar av gruppen arbetar med mindre servicearbeten som att laga vattenläckor, styckebyggda services och förekommande underhåll på nätet. Även här samarbetar vi med entreprenörer för transporter och grävmaskiner.

1.3 Avfallsenheten

Enheten hanterar det kommunala insamlingsansvaret, som innefattar:

- Insamling av rest- och matavfall
- Insamling av grovavfall genom bland annat drift och planering av kretsloppscentraler
- Insamling av återbruk
- Insamling av fett och slam
- Långsiktig beteendeförändring

En stor del av det operativa arbetet sker med samarbetspartners/entreprenörer.

Figur 1 Nacka vatten och avfall AB:s nuvarande organisation

2 Sammanfattning

Med processarbetet som underlag fattade VD i slutet av maj beslut om ny organisation att börja gälla från första september, i samband med detta sker även inflyttning i nya lokaler på Rysssviksvägen. Avdelnings- och gruppchefer är tillsatta och arbetet med att implementera den nya organisationen fortsätter för att optimera arbetssätt och beslutsvägar.

Överlag bedöms verksamhetsresultatet som gott. För 2019 är det sju styrelsemål som beskriver ett önskat resultat och förstärker den uppsatta visionen. Bedömningen är att kraven uppnås för fyra av sju mål. Anledningen till att målet "Hållbara anläggningar minskar miljöbelastning" inte kan anses helt uppfyllt är att fyra stycken bräddningar skedde under första kvartalet. Bräddningen som uppstod i februari vid ombyggnaden av Moranverket innebar att det totala antalet m³ bräddat vatten under perioden uppgick till 15 000 m³. Då ledningsnätet inte helt håller planerad förnyelsetakt (mäts genom förbrukade medel) bedöms inte målet "Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning" som uppfyllt. Inte heller "Verksamheten har en ekonomi i balans" når målet eftersom kostnaderna underskrider ackumulerad budget med mer än 6%.

Figur 2 Brunnslock

Det ekonomiska resultatet för första tertialet uppgår totalt till +10,3 miljoner kronor varav VA-kollektivet visar +12,1 miljoner kronor och avfallskollektivet -1,8 miljoner kronor.

Intäkterna överskrider budget med totalt 0,6 miljoner kronor. Taxehöjningen inom avfallskollektivet som införts 2019 har inte fått fullt genomslag, avfallsintäkterna har dock ökat med ca 18% jämfört med motsvarande period föregående år. Intäkterna följs noggrant både inom avfalls- och VA-kollektivet.

Kostnaderna underskrider budget med totalt 13,2 miljoner kronor, VA underskrider med 13,0 miljoner kronor och avfall överskrider med 0,3 miljoner kronor inklusive fakturor från Nacka kommun för arrende Älta KLC för åren 2014 - 2019, där ca 700 tkr avser tiden före 2019.

Personalkostnaderna är lägre än budgeterat (totalt 4,2 miljoner kronor) på grund av vakanser främst inom VA, rekryteringar har gjorts successivt under året men några tjänster är fortsatt obesatta.

Avfallsupphandlingen är påskrivet, ny leverantör för insamling av hushållsavfall tar över från och med maj 2020. Detta tillsammans med kravet på återbetalning av det erhållna aktieägartillskottet (på grund av underuttag 2018) kommer innebära taxehöjningar för avfallskollektivet även nästa år.

Projekt Exploateringsamverkan (Färdplan 2020) fortlöper. Arbetet med att ta fram underlag till budgeten 2020 och framåt för de exploateringsprojekt som Nacka vatten och avfall ska ta över VA-ansvaret för påbörjades under april. Det kommer att ta betydande resurser i anspråk, såväl projektledar- som stödresurser kommer att krävas för att möjliggöra ett övertagande 1 januari 2020. Ett antal oklarheter beträffande övertagandet har identifierats och behöver utredas, t ex hur kostnaderna ska fördelas, hur stora kostnaderna är, räntesats etc. Ett antal antaganden och förenklingar har gjorts för att kunna gå fram med ett budgetförslag och det ska påpekas att osäkerheterna i siffrorna därmed är stora.

Under året har ett nytt HBI (Hållbarhetsindex) för VA sammanställts. Där tydliggörs att arbete inom de områden som bolaget prioriterat går åt rätt håll. Följande tre områden som tidigare var röda visar nu gult: *Klimatanpassning och översvämningssäkerhet, VA-anläggningens status* samt *Driftstabilitet* vilket innebär att samtliga pumpstationer vid recipienterna ska ha driftinstruktioner, larm och reservkraft.

3 Verksamhetsuppföljning

3.1 Övergripande

Kommunfullmäktige i Nacka kommun fattade i början av 2019 beslut om ett ändrat ägardirektiv som innebär förändring av ansvaret från och med 2020. Nacka vatten och avfall AB kommer då att ansvara för såväl genomförande som finansiering av VA- och avfallsdelarna under hela projektets livslängd. Detta skiljer sig från dagens arbetssätt, där bolagets personal deltar som sakkunniga och Nacka vatten och avfall AB tar över anläggningen först efter projektavslut. Eftersom Nacka står inför en kraftig expansion kommande år, får detta stora effekter och kommer att ställa krav på ökade resurser främst i form av projektledare men även administrativ personal. En annan effekt blir ökade kapitalkostnader för främst VA-kollektivet och på sikt eventuellt även avfallskollektivet (om t ex sopsugsanläggningar införs i nyproducerade bostäder).

Under sommaren har arbetet med att färdigställa lokalerna på Ryssviksvägen intensifierats för inflyttning 2 september. Resultatet är nya, fräscha lokaler som möjliggör ett modernt och effektivt arbetssätt. Viss del av produktionsverksamheten kommer dock kvarstå i Duvnäs utskog under hösten, till dess verkstads- och lagerdelarna av Vår mötesplats är helt färdigställd i Finntorp.

Systematiken i internkontrollsystemet som implementerades under föregående år, har under 2019 utvecklats vidare till exempel genom förbättring av struktur och rutiner. Modellsystematiken ska under tertial 2 implementeras i verksamhetsuppföljningssystemet. Detta kommer att möjliggöra en mer effektiv uppföljning och planering.

I och med digitaliseringens frammarsch ökar behovet att säkra upp och skydda den information som Nacka vatten och avfall äger eller förvaltar. Informationssäkerhetsarbete pågår och informationsklassning av bolagets primära verksamhetssystem har högst prioritet. Under förra året gjordes en risk- och sårbarhetsanalys på de system som klassats som de mest kritiska och nu pågår ett arbete med att åtgärda de brister och förbättringsförslag som framkom under analysen. Under sommaren har kommunens internrevisorer sett över kommunens dotterbolags arbete med informationssäkerhetsarbete. En rapport kommer att delges kommunfullmäktige i början av september och kommer att tydliggöra vilka områden bolaget kommer att behöva fokusera på under kommande år.

Arbetet med att implementera digitala vattenavläsare fortgår. Dessa möjliggör snabbare hantering av uppkomna läckor, korrekt/aktuell förbrukningsdata, nya digitala tjänster och minskar administrationen för både kunder och medarbetare. Inom projektet har det genomförts en förundersökning som innefattade erfarenhetsutbyte med ett antal kommuner, platsbesök samt möte med ett urval leverantörer. Projektgruppen har tagit beslut om en leverantör som ska genomföra en pilotstudie och har bestämt val av pilotområde.

3.2 VA-kollektivet

För att öka kunskapen kring vattenfrågor har Nacka vatten och avfall tagit fram en lärarhandledning samt pedagogiska affischer kring temat "Rent vatten - ingen självklarhet". Flera kommunala skolor har använt dessa inför årets Earth hour.

Information om Nacka kommuns dricksvattenkvalitet finns nu tillgänglig för invånarna. Fler än 100 vattenprover tas årligen på olika platser i kommunen för att kontrollera att dricksvattnet har en god kvalitet när den når konsument. Arbetet med säkerheten kring dricksvattenförsörjningen fortgår, en säkerhetsgrupp inom Nacka vatten och avfall har bildats där utrymme ges för att lyfta vattensäkerhetsfrågor. Ett förslag till ny brunn vid Sandasjön för nödvattenförsörjning finns framtaget.

En projektmognadsanalys har genomförts med avsikten att ge en oberoende genomlysning av styrkor och svagheter i projektverksamheten, för att möjliggöra utveckling av produktivitet och effektivitet. Utfallet klargjorde att det finns förbättringspotential inom ett antal fokusområden. Ett nytt ekonomiuppföljningsdokument för utfall och prognos har tagits fram för att säkerställa bättre projektuppföljning.

Under perioden har flödesmätningsskampanjer genomförts i Kummelbergets industriområde, dessa har resulterat i upptäckt av dumpningar/verksamhetsutsläpp. Syftet med kampanjerna är att identifiera dumpningar/verksamhetsutsläpp, skapa underlag till kapacitetsutredningar och projekteringar samt ta fram underlag för dimensionering av tilltänkt dagvattendamm. Dessa mätningar är en viktig förutsättning för den offensiva exploatering som är planerad i Nacka kommun kommande år.

Dagvattenfrågan har fått en egen process inom Natur- och trafiknämnden för att tydligare förankra frågorna. Ett underlag för hur man kan tydliggöra ansvar för dagvatten gata/allmän platsmark finns framtaget. Implementering av en rutin för dagvatten i remisshantering i bygglovsprocessen pågår.

I april stod Ältatornet utan vatten efter en strömdipp på elnätet vid stationen som pumpar upp till tornet. En åtgärdsplan har tagits fram där bland annat vattencisternens larm och larmuppkoppling har moderniserats.

Arbete med informationsklassning av verksamhetssystem inom bolaget pågår. Det är en av punkterna som den nya säkerhetsgruppen har beslutat att genomföra. Lekmannarevisionen har med hjälp av kommunens revisionsbolag tittat på IT-säkerheten i de kommunala bolagen och lämnar i början av september sin rapport till kommunfullmäktige.

En ansökan är inskickad till svenskt vatten att ingå i ett projekt med att utreda vad Asset Management skulle innebära för bolaget. Svenskt vatten tittar på om det finns skalfördelar om flera kommuner och VA-bolag går in i detta tillsammans.

Nacka vatten och avfalls LTA-pumpverkstad har blivit certifierade att laga pumparna själva utan att garantin upphör. Flera kommuner har visat intresse för att bolaget ska reparera deras pumpar. Under hösten påbörjas ett samarbete med Värmdö kommun där deras pumpar lämnas in och repareras mot en kostnad. Projektet kommer att utvärderas och på sikt kan verksamheten komma att utökas.

3.3 Avfallskollektivet

En rad aktiviteter i syfte att hantera och utveckla det kommunala insamlingsansvaret pågår eller har genomförts:

- Avfallsplaneprojektet löper enligt plan
- En lokal kampanj för att sortera matresten har genomförts
- En skräpmätning har genomförts
- En ny återvinningsstation i Ektorp har etablerats
- En teknisk lösning och process har tagits fram för att kunna ta betalt för verksamhetsavfall på kretsloppscentralerna
- Underlag till prioritering av teknisk avfallslösning vid stadsbyggande som kommunfullmäktige ska fatta beslut om, har tagits fram

Nuvarande insamlingsleverantör har stora och återkommande problem med sin fordonsflotta vilket resulterat i att avläsning av taggar från kärl till viss del skett manuellt. Inläsning av dessa uteblivna tömningar har registrerats och fakturerats under tertial 2. Under våren och försommaren tecknades en rad nya och förlängda leverantörsavtal. Uppstartsprocess med den nya insamlingsleverantören Urbaser har påbörjats, bilar är beställda och nyckelpersonal är redan rekryterad.

Osäkerheten angående intäkterna är fortsatt hög främst på grund av att kvartalsfakturerings tillämpas och data som går att få ut från faktureringsystemet är svåranalyserat. Intäktsbilden kompliceras även av att en hel del kunder successivt byter till matavfallssortering. Detta är i enlighet med bolagets och de politiska intentionerna men innebär en risk att kollektivets kostnader inte täcks. Då ambitionen även fortsatt är att få människor att matavfallssortera kommer ett förslag om att införa en så kallad miljöstyrningsavgift i taxan från och med 2020 att läggas fram.

Eftersom de nya och förlängda leverantörsavtalen innebär kraftiga prisökningar på vissa tjänster jämfört med rådande avtal och erhållet aktieägartillskott (på grund av underuttag 2018) ska återbetalas, kommer avfallstaxan föreslås att höjas även 2020 för att bibehålla servicenivån till Nackas invånare.

4 Måluppföljning

Nacka kommun har fyra övergripande mål.

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

I ägardirektiven för Nacka vatten och avfall står att bolaget ska förhålla sig till dessa övergripande mål.

Nacka vatten och avfalls mål och strategier syftar till att uppfylla uppdraget och utvecklas inom prioriterade områden. Målen beskriver ett önskat resultat och förstärker visionen.

VÅR VISION

**Sveriges främsta vatten-
och avfallstjänster för hållbar och
kraftfull samhällsutveckling.**

GENOM ATT EFFEKTIVT DRIVA utvecklingen av vatten- och avfallstjänster framåt, lägger vi grunden för trygghet, välmående och morgondagens hållbara samhälle. Vi är en av Sveriges mest attraktiva arbetsgivare inom vår bransch och tillsammans tar vi ansvar för kretslopp, miljö och hållbar samhällsutveckling.

Värdegrunden

Nacka vatten och avfall AB har även fastställt en värdegrund. Denna värdegrund har en viktig roll för hur varumärket uppfattas och är en grundläggande del i företagskulturen. Värdegrunden består av orden professionella, nytänkande och hållbara.

Följande styrelsemål är beslutade för 2019:

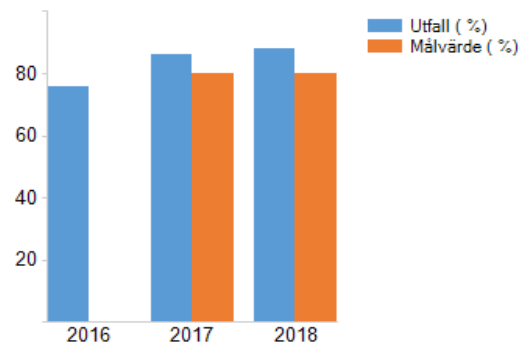
1. Nacka vatten och avfalls verksamhet utvecklas av intryck från omvärlden
2. Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare
3. Nacka vatten och avfall är en uppskattad VA- och avfallsleverantör
4. Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster
5. Hållbara anläggningar minskar miljöbelastning
6. Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning
7. Verksamheten har en ekonomi i balans

Styrelsemålen är formulerade som ett tillstånd med en kort beskrivande text. Målen följs upp genom indikatorer med tillhörande kommentarer. Nedan redovisas måluppfyllelsen för 2019 års beslutade styrelsemål samt utfallet för respektive tillhörande indikator(er), totalt 13 stycken. Siffror inom parentes avser föregående år.

4.1 Nacka vatten och avfalls verksamhet utvecklas av intryck från omvärlden ●

Med det menas: Våra kunder och medborgarnas synpunkter beaktas. Vår verksamhet präglas av ett proaktivt synsätt. Vi utvecklas med intryck från kunder, samhällsutveckling och branschen samt att vi följer forskning och utveckling.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
● Nöjd kundindex, förtroende	- (88 %)	86% (80 %)
Kommentar		
Mätning skedde under hösten 2018 för både vatten och avfall. Trenden sedan 2016 är svagt ökande vilket bl a beror på tydligare uppföljning av underentreprenader samt ett nytt arbetssätt för bolagets kundservicefunktion. Målet för 2019 har höjts till 86%.		

Utveckling Nöjd kundindex, förtroende

Kommentar

Mätvärdet har ökat ytterligare, jämfört med 2016 (76 %) och 2017 (86 %) och ligger för 2018 på 88 %. Ny mätning kommer att genomföras under hösten 2019.

Fram tills den nya mätningen jobbar kundservice aktivt med att bibehålla de den höga kundnöjdheten och förbättra de områden där undersökningen visade på förbättringspotential. Det förändrade ägardirektivet kommer förhoppningsvis att förtydliga processerna för stadsbyggnadsprojekt och anslutningar ur ett kundperspektiv.

Avfallsgruppen deltar i Avfall Sveriges arbetsgrupp för förebyggande arbete. Dessutom leder avfallsgruppen en regional samverkansgrupp för avfall i stadsbyggnad. Avfallschefen är ordförande i styrgruppen för den regionala matavfallskampanjen och Nacka vatten och avfall leder även matavfallsstatistikgruppen under den regionala matavfallskampanjen.

4.2 Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare

Med det menas: Stolta medarbetare är delaktiga och bidrar till bolagets framgångar. Kompetensutveckling och tydliga befogenheter ger medarbetarna trygghet i sina roller. Ett starkt varumärke är grunden för framtida behov av kompetens och god kännedom om Nacka vatten och avfall.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Motiverad medarbetarindex (Nöjd medarbetarindex)	- (91 %)	70% (80 %)
Kommentar Mätning skedde 2018 då två frågor från 2017 års medarbetarundersökning följdes upp. - Jag trivs på Nacka vatten och avfall 96 % (utfall 2017: 93 %) - Jag skulle gärna rekommendera en vän att ta anställning på Nacka vatten och avfall 88% (utfall 2017: 77 %) Från och med 2019 kommer Nöjd medarbetarindex att följas upp m h a MMI (Motiverad medarbetarindex), mätning görs under hösten. Utfall för detta mått 2018 var 68 (genomsnittet för likartade företag är 65).		
Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	127 (130)	133 (125)
Kommentar Attraktiv arbetsgivarindex beskriver arbetsvillkoren i organisationen och grundar sig på nio nyckeltal. 2019 års värde blev 127, vilket är en minskning med 3 enheter från föregående år. Främsta anledningen är ökat antal avgångar jämfört föregående år, 16 stycken (18,4%), varav en pensionsavgång.		

Kommentar

Nöjd medarbetarindex överträffade målvärdet under 2018, 91%. Vid mätningen 2019 kommer indikatorn att byta fokus till ett mer standardiserat mätvärde, MMI. Detta värde var 68 i mätningen 2018, genomsnittet för likartade företag ligger på 65. Arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare fortsätter, stort fokus ligger på förbättrad arbetsmiljö. En ledarskapsutbildning där samtliga chefer deltar genomförs under året.

SAM (Systematiskt arbetsmiljöarbete) har strukturerats i verksamhetssystemet vilket möjliggör en enklare ingång för medarbetare att rapportera in risker i sin arbetsmiljö. En tydligare struktur i systemet kommer att underlätta arbetet framåt.

4.3 Nacka vatten och avfall är en uppskattad VA- och avfallsleverantör

Med det menas: Kunderna uppskattar vår öppenhet och proaktivitet i information och kommunikation. Vi har högt kundfokus.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
● Nöjd kundindex, VA	- (88 %)	82% (80 %)
Kommentar		
Mätning gjordes 2018. En anledning till förbättringen jämfört med 2017 (som var 86%) är att arbetssättet inom kundservice har förbättrats.		

Kommentar

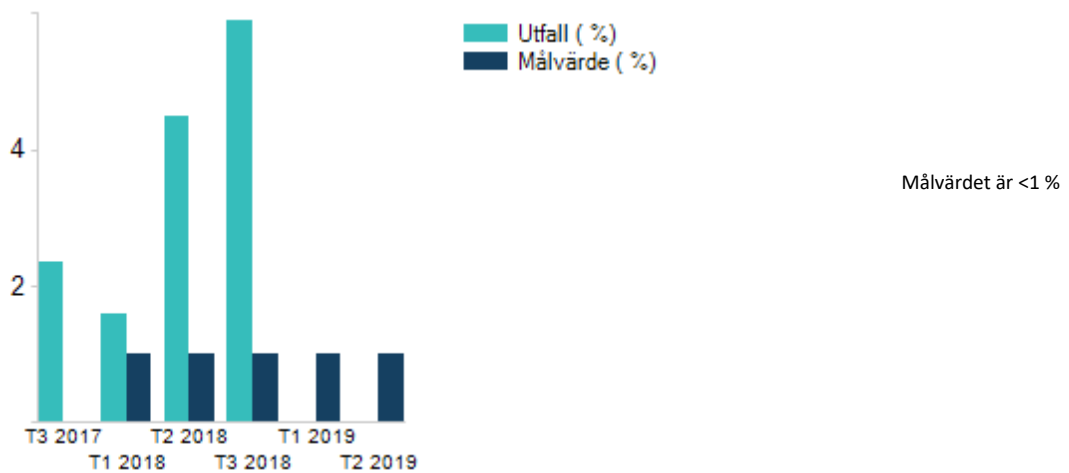
Arbetet med att synliggöra Nacka vatten och avfall och göra det enklare för kunderna att kommunicera med bolaget fortsätter. Ett projekt med syfte att införa nya e-tjänster har startats. Rutiner och arbetssätt ses över fortlöpande för att förtydliga kundprocessen och därigenom ytterligare förbättra kundupplevelsen.

Efter kommunfullmäktiges beslut i januari om att förändra ägardirektivet har en projektgrupp arbetat med att möjliggöra flytten av samtliga VA-projekt från kommunen. Underlag som listar samtliga projekt och årliga prognossiffror (kostnader och intäkter) fram till cirka år 2032 har levererats av kommunen under våren. Dessa uppgifter kvalitetsgranskas av VA-resurserna i Stadsbyggnadsprojektgruppen i dialog med kommunens projektledare. Uppgifterna kommer att ligga till grund för ett preliminärt budgetförslag för 2020 och utgör även ett underlag för låneram och arbetet med VA-taxan.

4.4 Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster

Med det menas: Säkra leveranser av god kvalitet ger medborgare och kunder en trygg VA- och avfallsförsörjning.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
● Hälsosamt säkert vatten, antal prov av otjänligt vatten	0% (5,9 %)	1,0% (1,0 %)
Kommentar		
Inga prover med otjänligt vatten under perioden.		

Utveckling Hälsosamt säkert vatten

Kommentar

Arbetet med att strukturera ett systematiskt informationssäkerhetsarbete pågår. VA-banken har klassats och övriga system är inplanerade under året. Under sommaren har kommunens internrevisorer sett över kommunens dotterbolags arbete med informationssäkerhetsarbete. En rapport kommer att delges kommunfullmäktige i början av september och kommer att tydliggöra vilka områden bolaget kommer att behöva fokusera på under kommande år.

Under 2019 fortsätter arbetet med arrendeavtal för VA-anläggningarna för att höja säkerheten kring anläggningarna.

Arbete med att ta fram en nödvattenplan pågår i Miljö- och dagvattengruppen. Kommunens säkerhetschef är delaktig i arbetet.

4.5 Hållbara anläggningar minskar miljöbelastning

Med det menas: Minskad miljöbelastning och god hushållning av resurser ger en trygg VA- och avfallsförsörjning, och bra livsmiljö.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
● Antal registrerade läckor	38	50
Kommentar 17 st huvudvattenläckor och 21 st servisvattenläckor. Under 2018 lagades 34 läckor, 7 servisläckor, 26 huvudvattenläckor och 1 tryckavloppsläcka.		
◆ Antal bräddningar	4 (3)	
Kommentar Bräddning skedde vid fyra tillfällen under årets första tertial, en gång vid ombyggnation av en pumpstation och tre gånger p g a höga flöden i samband med snösmältning och regn. Under tertial 2 har inga bräddningar inträffat.		
■ Antal kubik bräddat vatten	15 000 m ³ (15 276 m ³)	<5 000 m ³ (<5 000 m ³)
Kommentar Moranverket medförde bräddning vid flera tillfällen under ca två dygn, se beskrivning nedan.		

Kommentar

Drift- och underhållsenheten arbetar systematisk med läcksökning. Att arbeta med zoner har underlättat och effektiviserat arbetet. Till och med augusti har 38 läckor lagats. Läckorna uppstår dels på grund av sättningar i mark men kan även vara åldersrelaterade. Under sommaren har läcksökningar enligt ett upplagt schema genomförts och därmed har antalet registrerade läckor ökat, vilket på sätt och vis är positivt eftersom de då har kunnat åtgärdas.

Antal bräddningar under första tertialet uppgår till fyra stycken, vid två olika tillfällen skedde bräddning på Strandpromenaden i Saltsjö-Duvnäs. Vid första tillfället berodde bräddningen på snabb snösmältning på kort tid medan det i mars kom så mycket regn att pumparna inte klarade flödet.

Pumpstation	Recipient	Datum	Bräddningens längd	Total bräddad volym m ³	Orsak
Hotellvägen 7	Baggensfjärden	11 feb	ca 48 h	12 721	Tekniskt fel i samband med ombyggnation av pumpstationen
Strandpromenaden 17	Länneasundet	9-11 feb	46,5 h	167	Snösmältning
Porsmossen	Höggarnsfjärden	10 feb	1 h	2 004	Snösmältning, sand och grus i rensgaller
Strandpromenaden 17	Länneasundet	17-19 mar	60 h	108	Kraftiga regn

Bräddningen i Porsmossens pumpstation orsakades av smältvatten förde med sig sand och grus.

Anledningen till bräddningen på Hotellvägen i Saltsjöbaden var tekniskt fel i samband med ombyggnation av pumpstationen Moranverket. Pumpstationen sattes ur funktion söndag kväll 10 februari till följd av att smältvatten från arbetsgrop intill pumpstationen runnit in genom ett hål i väggen. På måndagskvällen gick en huvudsäkring och pumparna stannade. Till följd av det började stationen åter brädda natten mot tisdag 12 februari. En avvikelserapport är framtagen, utredning om händelsen är gjord och åtgärdsförslag är framtaget.

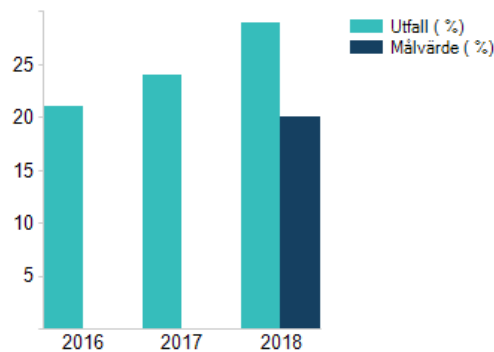

Figur 3 Temporär rörkoppling. SPU 805, Saltsjöbaden

4.6 Nacka vatten och avfall har en långsiktig hållbar VA- och avfallsförsörjning

Med det menas: Nacka vatten och avfall tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. En långsiktig hållbar försörjning styrs av vad som är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och ekologiskt motiverat.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Förnyelseplan ledningsnät	53% t o m aug (86% helår 2018)	92% (90%)
Kommentar Förnyelse av ledningsnätet 2018 (planerad förnyelsetakt inom parentes): • Vatten: 1,1% (1,1 %) • Spillvatten: 0,5% (0,8 %) • Dagvatten: 0,3% (0,3 %)		
Index Biologisk behandling	26% ack aug (29% helåret 2018)	30% (20%)
Kommentar Utfallet för 2018 var 29 %, att jämföra med 2017 års resultat på 24%. Denna fråga drivs kontinuerligt genom kampanjer, platsbesök och direkt riktad kommunikation. Under 2019 kan insamlade matavfallsmängder komma att minska då större livsmedelskedjor eventuellt kommer att skicka sitt förpackade matavfall till annan mottagare.		

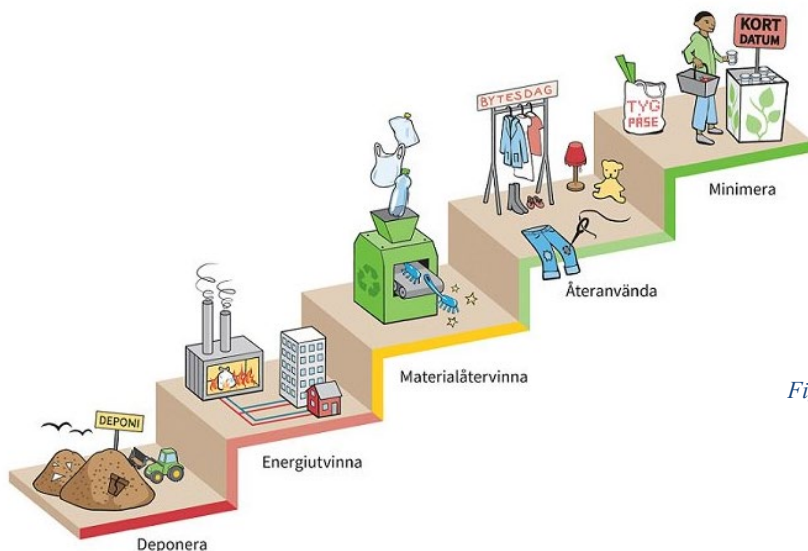

Utveckling Index Biologisk behandling

Kommentar

Nationellt finns ett mål om att reinvesteringar i ledningsnätet bör ligga runt 2% för att möjliggöra en säker vattenförsörjning. De planerade reinvesteringsprojekten under 2019 har som målsättning att få en långsiktig reinvesteringstakt på 2%. Under årets första åtta månader har 53% av de planerade reinvesteringarna genomförts och prognosen pekar mot att målvärdet på 92% kommer att nås.

En plockanalys har genomförts som visar på utmaningarna med att få insamlingen av det biologiska avfallet att öka. Undersökningen kommer att analyseras och ligga till grund för vidare arbete med att tydliggöra avfallstrappan. En förändring i avfallstaxan för 2019 var att stora företag inte längre får matavfallsinsamlingen gratis utan till självkostnadspris. Detta kan innebära att företagen väljer en annan leverantör och då kan en förändring av mängd insamlat avfall bli lägre.

Figur 4 Avfallstrappan

Illustratör: Emma Westerberg

Avfallsplanprojektet drivs av avfallsavdelningen på uppdrag av Nacka kommun. Uppdraget består i att ta fram en avfallsplan i samråd med Nacka kommun och andra viktiga intressenter. Planen ska beskriva hela kommunen och gälla mellan 2021 och 2026. En tjänsteskrivelse om prioriteringsordning mellan avfallssystem i Nacka byggs stad fattas av kommunfullmäktige under 2019. Denna prioritering ligger i linje med bolagets strategier.

4.7 Verksamheten har en ekonomi i balans ◆

Med det menas: Bolaget tar ut avgifter som motsvarar VA- och avfallsverksamhetens nödvändiga kostnader. Varje generation bär sina egna kostnader för nyttjande av VA- och avfallstjänsterna.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
◆ Kostnadsutfall i förhållande till total kostnadsbudget	-7%	+6%
Kommentar De totala kostnaderna understiger budget med 7% ackumulerat augusti. Helåret 2018 var kostnaderna 10% lägre än budgeterat.		
◆ Personalkostnadsutfall i förhållande till personalbudget	-8%	+6%
Kommentar Personalkostnaderna understiger budget med -8%, främst m a a vakanser och svårigheter att rekrytera.		
● Driftskostnadsutfall i förhållande till driftbudget	-6%	+6%
Kommentar Första tertialet översteg driftskostnaderna budget med 1%. Avvikelsen anses säsongsbetonad.		

Kommentar

Nacka vatten och avfall AB har en total positiv avvikelse mot budget. Verksamheterna ska över tid göra ett noll resultat. Avfallsverksamheten har lägre intäkter än budgeterat och beror fortsatt på ändrade beteenden inom kommunen. VA-verksamheten har betydligt lägre kostnader och beror bland annat på återbetalning från Käppala och justerade priser från Stockholm vatten och avfall AB.

Genom förändrat ägardirektivet kommer Nacka vatten och avfall ta ett större ansvar och därmed få bättre kontroll över stadsbyggnadsprojekten på sikt. Ett arbete som syftar till att tydliggöra vilka delar av gemensamma kostnader som VA-kollektivet ska betala har resulterat i ett antal olika aktiviteter som behöver tydliggöras under hösten.

5 Ekonomiskt resultat

5.1 Övergripande ekonomiskt resultat

TOTALT	UTFALL 2019 jan-aug	BUDGET 2019 jan-aug	Ack diff 2019	BUDGET 2019 helår	PROGNOS 2 2019 helår
Huvudintäkter	181 810	181 200	610	271 800	271 900
Aktiverat arbete	6 889	8 156	-1 267	12 234	11 200
Övriga intäkter	6 844	6 489	356	9 733	10 400
Anläggningsavgifter	3 842	4 155	-313	6 233	5 700
Summa intäkter	199 385	200 000	-615	300 000	299 200
Driftkostnader	-120 579	-128 738	8 159	-193 096	-188 000
Personalkostnader	-46 860	-51 052	4 192	-77 993	-73 800
Avskrivningar	-15 723	-14 488	-1 235	-21 700	-23 550
Räntor och andra finansiella poster	-5 496	-8 007	2 511	-12 011	-7 900
Skatter och bokslutsdispositioner	-385	0	-385	0	-50
Summa kostnader	-189 043	-202 285	13 242	-304 800	-293 300
Resultat	10 342	-2 285	12 627	-4 800	5 900

Resultatet ackumulerat i tertiäl 2 uppgår till +10,3 miljoner kronor.

De totala huvudintäkterna är i linje med budget då en extraordinär VA-fakturering balanserar tappet inom avfall.

Tidsskrivningen, det vill säga arbete som lagts ner på projekt, ligger ca 1,3 miljoner kronor under budget till stor del på grund av vakanser. Detta återspeglas dock i betydligt (drygt 4 miljoner kronor) lägre personalkostnader än budgeterat.

Driftkostnaderna underskrider ackumulerad budget med drygt 8 miljoner kronor främst med anledning av minskad kostnad för vattenrening. Även övriga löpande driftskostnader är lägre än budgeterat men gapet väntas minska då aktivitetsnivån under sommaren är lägre än under resten av året.

Avskrivningarna är cirka 1,2 miljoner kronor högre än budgeterat främst eftersom fler anläggningar än planerat aktiverades i slutet av 2018. Räntorna underskrider budget med 2,7 miljoner kronor då övertagande av anläggningar från Nacka kommun skjutits till slutet av året.

5.2 VA-kollektivet

VA-KOLLEKTIVET	UTFALL 2019 jan-aug	BUDGET 2019 jan-aug	Ack diff 2019	BUDGET 2019 helår	PROGNOS 2 2019 helår
Huvudintäkter	126 904	124 467	2 437	186 700	189 200
Aktiverat arbete	6 889	7 889	-1 000	11 834	10 900
Övriga intäkter	6 578	6 155	423	9 233	10 000
Anläggningsavgifter	3 842	4 155	-313	6 233	5 700
Summa intäkter	144 213	142 667	1 546	214 000	215 800
Driftkostnader	-74 022	-82 584	8 562	-123 865	-118 000
Personalkostnader	-40 394	-44 083	3 689	-67 411	-63 400
Avskrivningar	-12 823	-11 621	-1 202	-17 400	-19 200
Räntor och andra finansiella poster	-4 488	-6 749	2 261	-10 124	-6 600
Skatter och bokslutsdispositioner	-335	0	-335	0	0
Summa kostnader	-132 063	-145 038	12 975	-218 800	-207 200
Resultat	12 150	-2 371	14 521	-4 800	8 600

Resultatet för VA-kollektivet ackumulerat i tertiäl 2 uppgår till +12,1 miljoner kronor.

Huvudintäkterna överskrider budget 2019 med drygt två miljoner kronor, bland annat har en bostadsrättsförening fakturerats drygt 2 miljoner retroaktivt. Intäkterna från anläggningsavgifterna ökar något då faktureringen av dessa har strukturerats och aktivering av avslutade stadsbyggnadsprojekt kan ske.

Driftskostnaderna underskrider budget kraftigt, främst med anledning av minskad debitering från Stockholm vatten och avfall AB för vattenrening från Käppala och Henriksdal (totalt ca -8 miljoner kronor).

Även personalkostnaderna är betydligt lägre än budget. Inom främst drift- och underhållsenheten har en del rekryteringar gjorts och de flesta av vakanser är därmed tillsatta. På grund av svårigheter att rekrytera, främst projektledare med VA-specialistkunskap, kvarstår dock en del obesatta tjänster inom vattenenheten.

Räntekostnaderna är -2,3 miljoner kronor lägre än budget, främst eftersom större delen av planerade övertagande av exploateringsprojekt inte kommer att ske förrän i slutet av året enligt överenskommelse med Nacka Kommun. Avskrivningarna är högre än budget då ett antal anläggningar aktiverades i slutet av 2018.

Prognos:

Enligt budget ska VA-kollektivet göra ett underskott 2019 på totalt 4,8 miljoner kronor.

Prognosen för intäkterna ökas med anledning av en extraordinär fakturering till en bostadsrättsförening.

Driftskostnaderna totalt beräknas bli -5,9 miljoner kronor lägre än budget, främst med anledning av minskad debitering från Stockholm vatten och avfall AB. Även personalkostnaderna beräknas underskrida budget med ca -4,0 miljoner kronor. Avskrivningarna beräknas bli ca 1,8 miljoner kronor högre och räntekostnaderna ca -4,5 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket ger ett prognosticerat överuttag på totalt 8,6 miljoner kronor.

5.3 Avfallskollektivet

AVFALLSKOLLEKTIVET	UTFALL 2019 jan-aug	BUDGET 2019 jan-aug	Ack diff 2019	BUDGET 2019 helår	PROGNOS 2 2019 helår
Huvudintäkter	54 905	56 733	-1 828	85 100	82 700
Aktiverat arbete	0	267	-267	400	300
Övriga intäkter	266	333	-67	500	400
Summa intäkter	55 172	57 333	-2 161	86 000	83 400
Driftkostnader	-46 557	-46 154	-403	-69 231	-70 000
Personalkostnader	-6 466	-6 968	503	-10 582	-10 400
Avskrivningar	-2 900	-2 867	-33	-4 300	-4 350
Räntor och andra finansiella poster	-1 008	-1 258	251	-1 887	-1 300
Skatter och bokslutsdispositioner	-50	0	-50	0	-50
Summa kostnader	-56 980	-57 247	267	-86 000	-86 100
Resultat	-1 808	86	-1 895	0	-2 700

Resultatet för avfallskollektivet ackumulerat är -1,8 miljoner kronor.

Det har successivt under året blivit allt tydligare att intäkterna inte kommer nå upp till budget. En förklaring är att allt fler abonnenter gått över till matavfallssortering och eftersom denna tjänst är kraftigt subventionerad viker intäkterna. Då insamlingsentreprenören har problem med att läsa av taggar på kärlen från vissa fordon kan även detta innebära bortfall av intäkter, detta bör även återspeglas i minskade kostnader men marginalen på tjänsten går förlorad. Frågan är högt prioriterad och stäms löpande av med leverantören.

Driftkostnaderna är högre än samma period föregående år och även 0,4 miljoner kronor högre än budget. Kostnadsutfallet inkluderar dock en faktura från Nacka kommun för arrende Älta KLC från 2014 till 2019. Denna kostnad togs ej upp av Nacka kommun som fordran i årsbokslutet 2018 och för de ca 700 tkr som avser tiden före innevarande år finns därmed inget ekonomiskt utrymme under 2019.

Personalkostnaderna är något lägre än budget. Räntekostnaderna är lägre än budgeterat främst eftersom byggnationen av kretsloppsparken i Kil inte påbörjats.

Det aktieägartillskott på 10 miljoner kronor som erhöles för att täcka underuttaget 2018 kommer att vara återbetalt år 2021.

Prognos:

Intäkterna kommer inte nå budget trots taxehöjningen. Det föreligger osäkerhet angående hur många kunder som kommer att välja att gå över till matavfallssortering.

För att hålla årets kostnadsramar råder strikt återhållsamhet. Dessutom kommer leverantören, som registrerar antal besökare på kretsloppscentralerna, att sägas upp. Personalkostnaderna beräknas bli något lägre än budgeterat. Prognosminskningen av årets räntekostnader är hänförlig till Kil kretsloppscentral som inte kommer att startas i år. I prognosen finns på revisorernas inrådan med en kostnad för uppskjuten skatt då skattemyndigheten inte godkänt räntekostnader Nacka vatten och avfall betalar till Nacka kommun.

Om kommunen ger ett godkännande att förlänga det tillfälliga bygglov för Boo kretsloppscentral med 5 år kan kostnaderna minskas med ytterligare ca 400 tkr per år

6 Personal

Sjukfrånvaro och bemanning

Sjukfrånvaron har sjunkit jämfört med första tertialet, vilket var väntat då det i början av året ofta är en hög sjukfrånvaro kopplat till influensatider. Långtidssjukfrånvaron är oförändrad.

År	2018				2019			
	Totalt	Varav långtids- sjukskrivna	Kvinnor	Män	Totalt	Varav långtids- sjukskrivna	Kvinnor	Män
Tertial 1					5,0%	30,8%	6,5%	4,0%
Tertial 2					3,6%	31,3%	4,6%	2,9%
Helår	2,9%	25,7%	4,5%	1,9%				

Per den 31/8 var Nacka vatten och avfall 95 anställda (månadsavlönade tillsvidare- och visstidsanställda), vid årets början var siffran 91. Totalt under året har 12 personer slutat sin anställning.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

En förannmäld inspektion av Arbetsmiljöverket ägde rum den 21 mars. Syftet var att kontrollera hur Nacka vatten och avfall som arbetsgivare följer arbetsmiljöreglerna, hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs samt hur bolaget verkar för ett hållbart arbetsliv. Utöver det hade inspektionen till syfte att kontrollera hur det förebyggande arbetet med kemiska riskkällor bedrivs. Resultatet från inspektionen summerades i ett inspektionsmeddelande som innehöll några förbättringsområden vilka summerades i en handlingsplan där ansvaret fördelades ut i organisationen för åtgärd.

Arbetsmiljöverket var på återbesök den 11 juni och då redogjordes för de åtgärder som genomförts, t ex framtagandet av en arbetsmiljöhandbok (som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs), hur bolaget identifierat och bedömt risker i arbetet samt upprättat ett register för kemiska riskkällor. Några åtgärder återstår, dessa skall vara klara och rapporterade till Arbetsmiljöverket i början av november. På det stora hela var betyget med beröm godkänt för det arbete som gjorts.

Medarbetarundersökningen

2018 års undersökning hade en hög svarsfrekvens (89%) och resultatet visar att de anställda trivs med sina arbetsuppgifter och känner att de kan utvecklas och växa i arbetet. Samarbetet i gruppen är bra och förtroendet för det närmaste ledarskapet är högt. En jämförelse mot förra årets mätning bekräftar också en hög trivsel och en ökad benägenhet att rekommendera Nacka vatten och avfall som arbetsgivare. Av resultatet framgår att medarbetarna är nöjda med ledarskapet, samtidigt indikerar resultatet att cheferna själva upplever en hög belastning där tid, befogenheter och resurser/stöd inte riktigt räcker till för att de skall känna att de har rätt förutsättningar för att klara sitt uppdrag. En ny medarbetarundersökning genomförs under hösten 2019.

Utbildning och kompetensutveckling

Ett chefsutvecklingsprogram har startats för samtliga chefer i bolaget. Det kommer att pågå under hela året med fyra sammankomster fördelade under våren och hösten. Syftet och målet med utvecklingsprogrammet är att utveckla förmågan att leda i förändring, ge ökad genomförandekraft, skapa engagemang och ge förutsättningar för att ta eget ansvar för sitt ledarskap att driva mot mål och vision - hela bolaget tillsammans. Målet är även att ge rätt förutsättningar att utveckla den affärsmässiga förmågan.

7 Investeringar

Investeringsprojekt MSEK	UTFALL 2019	BUDGET 2019	BUDGET 2019	PROGNOS 2
	jan-aug	jan-aug	helår	helår
Projektering/entreprenad VA	15,8	26,0	39,0	42,5
Reinvestering VA-ledningsnät	30,4	31,3	47,0	47,2
Reinvestering anläggningar	11,2	16,0	24,0	22,6
Avfall	1,2	33,3	50,0	1,2
Övrigt	8,6	14,0	21,0	21,0
Totalt	67,3	120,7	181,0	134,7

7.1 Stadsbyggnadsprojekt

Nacka kommun har levererat listor med drygt 150 projekt. En genomgång av projektens har gjorts av Nacka vatten och avfalls VA-specialister, i den mån det varit möjligt tillsammans med projektledarna i kommunen. Underlagen behöver ytterligare kvalitetssäkras då osäkerheterna är stora en många antaganden har gjorts.

7.2 Investeringar VA

Årsbudgeten 2019 för samtliga VA-investeringsprojekt uppgår till cirka 110 miljoner kronor. Ackumulerat augusti har drygt hälften av budgeterade medel förbrukats men prognosen pekar mot ett budgetunderskridande på endast ca 3,5 miljoner kronor.

7.3 Investeringar avfall

Inflyttning och byggande inom Nacka och Värmdö kommun kommer medföra ökade mängder grovavfall att hantera i kommunernas system. Till följd av detta har möjligheten att etablera en gemensam kretsloppscentral i Kil på gränsen mellan kommunerna utretts. Sweco har på grund av den höga kostnadsbildningen för Kil tagit fram en rapport som visar grovavfallsprognosen under en 30-årsperiod. Vidare utredning av alternativ till Kil kommer att genomföras, beslutsunderlag tas fram under nästa år.

7.4 Beskrivning av de tre största reinvesteringarna

De tre mest intressanta projekten som pågår just nu är:

- **Björknäs 2.0:** Projektering pågår för att knyta ihop Skurusundsledningarna med huvudvattenledningen i Björknäs. Denna förbindelse är väldigt viktig och bidrar till att sänka risknivån i nätet och säkra upp vattenförsörjningen för stora delar av Nacka samt försörjningen till Värmdö. Därutöver ska även en ny tryckstegringsstation anläggas på Boosidan. Projektets totala prognos är cirka 18 miljoner kronor och entreprenaden beräknas pågå cirka 1 år. Om allt går som planerat kan entreprenaden påbörjas redan i början av 2020, vilket innebär att årsbudgeten för 2020 för projektet kan behöva justeras uppåt.
- **Källvägen:** Anbudet har kommit in och är under utvärdering. Planen var att påbörja entreprenaden innan midsommar, men på grund av komplicerade geotekniska förutsättningar, ett flertal juridiska frågor och ett område med smala vägar kommer projektet i bästa fall igång i slutet av året. Projektets beräknas kosta cirka 25 miljoner kronor och beräknas pågå cirka 1,5 år.

- **SPU Sävstigen:** Planen var att bygga en ny station bredvid den befintliga, men geoteknikern bedömde det tänkta utförandet som komplicerat och dyrt. Därför har alternativet att renovera den befintliga stationen istället utretts. Utredningen beräknas vara klar under hösten och entreprenaden är tänkt att påbörjas under år 2020. Projektets prognos är cirka 6 miljoner kronor med reservation att tillvägagångssättet ännu ej är fastställt.

Bilagor

Nyckeltal Nacka

Medborgarindex (NMI) från SCB, Nacka kommun år 2016 – 2018

Betygsindex/Medelbetyg	2018	2017	2016
RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING INDEX	69	69	69
...sophämtningen i din kommun?	7,6	7,6	7,5
...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun?	7,3	6,9	6,9
...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	7,0	6,9	7,1
...renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun?	7,0	7,0	7,2
VATTEN OCH AVLOPP INDEX	83	83	78
...dricksvattnet i din kommun?	8,9	8,6	8,2
...din kommuns vattenförsörjning?	8,7	8,5	8,3
...din kommuns avloppssystem?	8,3	8,3	8,1

Hållbarhetsindex (HBI), utvalda nyckeltal från VASS, VA-kollektivet, flerårsjämförelse

	Nacka		
	2018	2017	2016
Antal invånare i kommunen	103 656	101 804	99 474
Antal anslutna personer till det allmänna vattenledningsnätet i kommunen	100 546	98 750	96 490
Anläggningsavgift för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa)	176 834	173 367	173 367
Anläggningsavgift för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter)	831 628	815 323	826 615
Total årskostnad för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa)	6 803	6 803	6 803
Total årskostnad för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter)	70 791	70 791	70 791
Elförbrukning för vattenledningsnät, kWh	1 565 367	2 341 248	1 827 959
Elförbrukning för avloppsledningsnät, kWh	2 152 162	2 845 186	1 858 340
Mätt eller uppskattad vattenförbrukning som ej debiterats.	120 000	120 000	120 000
Avledd mängd avloppsvatten till annan kommun eller bolag	9 832 379	10 800 106	9 977 235
<i>Debiterad avloppsmängd inom den egna kommunen.</i>	<i>5 463 534</i>	<i>5 655 640</i>	<i>4 841 477</i>
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten. Råvatten ingår ej.	100	115	106
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten som bedömts tjänligt med anm.	4	0	2
Antal rörbrott/vattenläckor på vattenledningsnätet	30	24	70
Antal rörbrott/vattenläckor på serviser	11	2	1
Antal stopp på spillvattenförande ledningar	18	27	74
Antal stopp i spillvattenförande serviser	16	7	0
Antal rörbrott på tryckavloppsledningar och LTA-ledningar	0	0	1
I vilken utsträckning hanteras anläggningsarbeten av egen personal?	>25%<50%	>25%<50%	>25%<50%

HBI 2017-2018 för Nacka

	Hållbara tjänster för brukare						Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser			
	Th	Tv	Tl	Tp	Ta	Tn	Tk	Mr	Me	Mm	Mv	Rs	Rd	Rk
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
2018	1	2	3	2	2	1	2	2	1	1	2	2	2	2
2017	1	2	3	2	3	1	2	2	1	1	2	3	3	2

Avfall Web – Värderingsrapport för avfallskollektivet 2018

Värderingsdel	Mycket god	God hållbarhet	Mindre god	Dålig hållbarhet	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Täby	Tyresö	Sthlm län
MILJÖ - Återvinning/bortskaffande											
Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning, exklusive biologisk behandling. (%)	>40	30-40	20-29	<20	24	26	26	17,4	23	23	22
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning eller kompostering så att växtnäring tas tillvara (%)	>50	30-50	10-29	<10	25	28	30	19,3	22	14,5	19,4
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara. (%)	>50	30-50	10-29	<10	24	25	27	19,3	21	14,5	17,4
Mängd hushållsavfall till deponering (kg/person)	<3	3-11,9	12-25	>25	3,1	4,2	6,6	1,9	6,6	0,52	9,4
MILJÖ - Insamling											
Mängd insamlat hushållsavfall (kg/person)	<380	380-499	500-650	>650	399	365	408	336	455	411	407
Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person)	<170	170-219	220-265	>265	209	180	194	246	217	197	222
Andel förnybara drivmedel - Insamling (%)	>90	50-90	10-50	<10	80	90	100	19,9	70	55	87
Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (villa) (kg/hushåll o vecka)	<1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	>3,5	2,8	1,5	1,9	2,3	2,5	3,4	2
Mängd farligt avfall, exkl batterier och elavfall, i restavfall (villa) (g/hushåll och vecka)	<2	2-9,9	10-25	>25	3,8	1,5	0,96	3	5,2	6,4	3,5
KUND - Kundnöjdhet											
Nöjdhet avfallshantering en- och tvåfamiljshus (%)	>90	81-90	70-80	<70	88	72	93	-	79	68	79
Nöjdhet avfallshantering lägenhet (%)	>90	81-90	70-80	<70	72	72	68	-	79	68	76
Nöjdhet hämtning hushållsavfall vid bostad (%)	>90	81-90	70-80	<70	92	-	91	-	89	79	83
Nöjdhet besök ÅVC (%)	>90	81-90	70-80	<70	94	-	82	-	85	72	85
Nöjdhet information (%)	>90	81-90	70-80	<70	70	-	76	-	70	-	72
Översiktsdel	Lågt	Medel-låg	Medel-hög	Högt	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Täby	Tyresö	Sthlm län
KUND - Avfallsavgifter											
Vanligaste avgift en- och tvåfamiljshus (kr/år)	<1 400	1 400-1 949	1 950-2 550	>2 550	1633	2375	1634	2221	2571	2227	2067
Vanligaste avgift lägenhet i flerbostadshus (kr/år)	<850	850-1 199	1 200-1 750	>1 750	1526	657	1045	1467	789	1926	1267

Nyckeltal jämförelsekommuner

Medborgarindex (NMI) från SCB, jämförelsekommuner

År 2018	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby
RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING INDEX	69	-	63	-	68	71
...sophämtningen i din kommun?	7,6	-	7,6	-	7,5	7,9
...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun?	7,3	-	6,4	-	7,2	7,1
...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	7,0	-	6,4	-	6,8	7,2
...renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun?	7,0	-	6,5	-	7,1	7,4
VATTEN OCH AVLOPP INDEX	83	-	83	-	83	85
...dricksvattnet i din kommun?	8,9	-	8,6	-	8,8	8,8
...din kommuns vattenförsörjning?	8,7	-	8,7	-	8,7	8,8
...din kommuns avloppssystem?	8,3	-	8,3	-	8,2	8,6

Hållbarhetsindex (HBI), utvalda nyckeltal från VASS, VA-kollektivet, jämförelsekommuner

	Nacka		Danderyd		Sollentuna		Solna		Tyresö		Täby	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Antal invånare i kommunen	103 656	101 804	33 187	32 875	72 528	71 884	80 950		48 004	47 304	71 397	70 450
Antal anslutna personer till det allmänna vattenledningsnätet i kommunen	100 546	98 750	33 254	6 833	71 910	71 758			43 900	42 400	71 416	70 405
Anläggningsavgift för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa), kr	176 834	173 367	196 826	192 971	151 875	151 875	177 550	177 550	194 684	194 684	154 150	154 150
Anläggningsavgift för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter), kr	831 628	815 323	357 740	350 731	506 250	506 250	1 140 050	1 140 050	600 364	600 364	838 400	838 400
Total årskostnad för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa), kr	6 803	6 803	6 562	6 432	4 639	4 376	3 247	3 247	7 315	5 766	4 288	4 288
Total årskostnad för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter), kr	70 791	70 791	35 130	34 433	46 016	43 411	24 667	24 667	71 005	65 191	45 307	45 307
Elförbrukning för vattenledningsnät, kWh	1 565 367	2 341 248			77 526	98 717			195 800	203 288		
Elförbrukning för avloppsledningsnät, kWh	2 152 162	2 845 186			421 257	435 554			1 097 200	1 284 036	500 000	500 000
Bräddning från avloppssystem - ledningsnät, m ³	15 276				0						0	1
Mätt eller uppskattad vattenförbrukning som ej debiterats, m ³	120 000	120 000	50 000	50 000	1 000	1 000			50 000	30 000	565 062	430 163
Avledd mängd avloppsvatten till annan kommun eller bolag, m ³	9 832 379	10 800 106	171 834	269 054	4 608 772	5 600 000			3 481 592	4 065 411	5 539 512	6 129 764
Debiterad avloppsmängd inom den egna kommunen, m ³	5 463 534	5 655 640	2 052 160	2 104 314	4 648 337	4 421 610			2 646 552	2 576 715	3 843 075	3 911 379
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten. Råvatten ingår ej	100	115	48	48	77	56			42	42	64	64
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten som bedömts tjänligt med anm.	4	0	0	0	6	0			4	0	3	1
Antal rörbrott/vattenläckor på vattenledningsnätet	30	24	12	19	32	16			20	13	18	7
Antal rörbrott/vattenläckor på serviser	11	2	2	8	0	5			7	10	1	3
Antal stopp på spillvattenförande ledningar	18	27	21	20	16	28			21	20	32	14
Antal stopp i spillvattenförande serviser	16	7	13	15	5	3			20	14	11	7
Antal rörbrott på tryckavloppsledningar och LTA-ledningar	0	0	0	0	0	0			0	0	1	0